

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/48/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814215895
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3814215895.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o maloletú X. J., nar. XX.X.XXXX, t. č. umiestnenú v U. domove Ul. Š. C. XXX/XX Q., v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov, matka: A. U., nar. XX.X.XXXX, bytom X. Q. a otec: F. Oláh, nar. X.X.XXXX, naposledy bytom Q., G. cesta XA/XX, obaja rodičia v konaní zastúpení opatrovníkom, JUDr. Petrom Štefčíkom, vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Partizánske, o podnete Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú X., takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/38/2010-46 zo dňa 20.1.2011 vo výroku o vyživovacej povinnosti otca na maloletú X. tak, že s účinnosťou od 1.7.2013 zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca, F. J., zo sumy XX,XX eur mesačne na sumu 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť na účet Detského domova Ul. Š. Závodníka 494/24, Prievidza, číslo účtu: 7000418572/8180, vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 1.7.2013 do 28.2.2015 vo výške 11,40 eur p o v o ľ u j e súd otcovi zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ō v o d n e n i e :

Podaním zo dňa 28.8. 2014 podal Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza, podnet na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na mal. X. zo sumy 26,56 eur mesačne na sumu 30 % zo sumy životného minima s odôvodnením, poukazujúc na zákonnú výšku minimálneho výživného podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine.

Na základe podnetu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza začal súd uznesením č. k. 8P/48/2014-5 zo dňa 8.9. 2014 konanie podľa § 81 ods. 1 O.s.p. bez návrhu.

Miesto súčasného pobytu rodičov maloletej sa súdu jemu dostupnými prostriedkami nepodarilo zistiť, preto súd uznesením č. k. 12P/48/2014-37 zo dňa 6.2. 2015 ustanovil obom rodičom v konaní podľa § 29 ods. 2 O.s.p. opatrovníka v osobe JUDr. Petra Štefčíka, súdneho tajomníka Okresného súdu Partizánske, ktorý sa na pojednávanie neustanovil. Za splnenia podmienok ust. § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával súd vo veci v jeho neprítomnosti.

Dokazovaním vykonaným na pojednávaní, kolízneho opatrovníka a zástupcu detského domova Prievidza, správou kolízneho opatrovníka k nariadenej ústavnej starostlivosti u maloletej zo dňa 28.1. 2015 a obsahom spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 11P/38/2010 mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Vyživovacia povinnosť oboch rodičov voči maloletej X. bola naposledy upravená v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/38/2010. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/38/2010-31 zo dňa 10.3.2008 na sumu 2.500 Sk mesačne od 1.7.2007. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.3.2008.

Vyššie uvedený rozsudok odôvodnenie podľa § 157 ods. 3 Občianskeho zákonníka neobsahuje. Z obsahu spisu sp. zn. 5P 35/2007 však mal súd zistené, že pôvodne matka maloletej v tomto konaní uplatnila zvýšenie výživného aj voči synovi F., ktorý však v tom čase bol už plnoletý, a preto v priebehu konania vzala matka návrh o zvýšenie výživného na maloletého F. späť, na základe čoho súd v tejto časti konanie zastavil.

V čase posledného rozhodovania o výživnom maloletá S. navštevovala (v školskom roku 2007/2008) prvý ročník ZUŠ Q., v U. W. - odbor hudobný, predmet hra na klavír, so školným vo výške 300 Sk mesačne. Navštevovala 5. ročník C. školy v U. W., stravovala sa v škole, za stravu jej matka mesačne platila 600 Sk. Zdravotný stav maloletej bol v tom čase dobrý.

Matka maloletej v čase posledného rozhodovania o výživnom žila v 3 - izbovom byte spolu s dcérou S. a 20 - ročným synom F., ktorý stále študoval. V čase posledného rozhodovania o výživnom ukončil nadstavbové štúdium na strednej škole s tým, že mal záujem ďalej študovať na vysokej škole. Matka bola zamestnaná u súkromného podnikateľa X. V., pričom jej čistá priemerná mesačná mzda za obdobie február 2007 až november 2007 bola vo výške 8.005 Sk. Zo svojho príjmu matka hradila za byt sumu 2.538 Sk mesačne a inkaso (elektrika, plyn) vo výške 1.460 Sk mesačne.

V čase posledného rozhodovania o výživnom otec maloletej bol zamestnaný a podľa vlastného vyjadrenia sa jeho príjem pohyboval vo výške od 20.000 Sk do 25.000 Sk mesačne. Splácal dlh bývalému zamestnávateľovi, ktorý mal ešte vo výške 20.000 Sk a podľa vlastného vyjadrenia, v tom čase mal ďalšie dlhy vo výške 60.000 Sk, ktoré splácal po 2.000 Sk mesačne.

V súčasnej dobe maloletá S. navštevuje 1. ročník Strednej obchodnej školy obchodu a služieb v Prievidzi, ide o 5 - ročné štúdium, za ktoré treba zaplatiť príspevok do rady rodičov na celé štúdium vo výške 50 eur, za pracovné oblečenie na odborné predmety: Technológia prípravy pokrmov a technika obsluhy (kuchárske a čašnícke oblečenie) cca 300 eur, za školské potreby (pisacie potreby, zošity) asi 30 eur, cestovné je vo výške asi 40 eur mesačne, za učebnicu cudzieho jazyka 32,45 eur, príspevok na suroviny 34 eur ročne, za úbor na hodiny telesnej výchovy sumu 40 eur, príspevok na stužkovú slávnosť ročne vo výške 50 eur a príspevok do triedneho fondu 2 eurá ročne. Podľa tvrdenia matky, čo preukázala aj potvrdením MUDr. R. A. zo dňa 6.12.2012, maloletá pre zdravotné problémy navštevuje odborné ambulancie - krčnú, kožnú a neurologickú. Pre nezlepšený zdravotný stav užíva adekvátnu liečbu, na ktorú matka dopláca a platí si cestovné na odborné vyšetrenia. Náklady na liečbu dcéry mala za posledný polrok vo výške 18 eur, ďalšie náklady má však v súvislosti s tým, že dcéra navštevuje kožného lekára, začali sa jej robiť hnisavé fľaky, na čo užíva rôzne prípravky. Spolu matka vynaloží mesačne na lieky dcéry asi 10 eur.

Podľa vyjadrenia matky, otec nad rámec výživného na maloletú neprispieva ničím. Takisto sa s maloletou nestretáva. Tak, ako aj v minulosti, stále žije s maloletou dcérou v byte, ktorý má v osobnom vlastníctve. Do bytu sa občas vracia aj syn F., ktorý do školy nechodí, z času na čas sa mu podarí niekde zamestnať na dohodu, zvykne robiť aj v zahraničí. Okrem maloletej S. v súčasnej dobe nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Je zamestnaná v spoločnosti ZORNICA BANCO FASHION a. s., so sídlom v Bánovciach nad Bebravou. Jej priemerný čistý mesačný príjem za rok 2011 bol vo výške 388,51 eur a v roku 2012 za prvých 10 mesiacov mala čistý mesačný príjem vo výške 393,75 eur. Do práce cestuje, mesačné náklady s tým súvisiace má vo výške asi 40 eur, náklady na bývanie platí OSBD vo výške 130 eur mesačne, inkaso vo výške 52 eur, internet platí vo výške 40 eur mesačne, za telefón 12 eur, spláca úver vo výške 70 eur mesačne, ktorý jej bol poskytnutý ešte 8 rokov spätne vo výške 2.000 eur. Rovnako ako jej dcéra, aj ona má zdravotné problémy a to s pravou rukou, mala by ísť s ňou na vyšetrenie, mala by takisto nosiť okuliare, ísť na očné vyšetrenie, z finančných dôvodov si to však nemôže dovoliť. V súčasnej dobe už neplatí poisťku na maloletú, ktorú platila ešte v čase posledného rozhodovania o výživnom. Musela ju zrušiť pred 3 rokmi, z dôvodov finančných. Z dôvodov finančných takisto maloletá nechodí na umeleckú školu, na ktorú chodila v čase posledného rozhodovania o výživnom, pretože peniaze potrebovali do domácnosti. Otec jej neplatí na dcéru ani výživné určené súdom, je jej vyplácané

štátom náhradné výživné. Pred nástupom dcéry na strednú školu tejto musela zakúpiť nejaké veci, ktoré škola požadovala, k čomu predložila súdu cenovú ponuku vrátane objednávky s tým, že dcére objednala dámsku blúzu bielu kuchársku za 11,80 eur, nohavice biele za 11,60 eur, rondon biely za sumu 13,20 eur, zásteru kuchársku v sume 4,20 eur, bielu šatku za 2,50 eur, šatku na krk za 1,80 eur, zdravotné topánky za sumu 19,80 eur, zdravotné topánky do kuchyne za sumu 20,90 eur, rukavice biele za 0,70 eur, zásteru za sumu 5,20 eur a príručník za sumu 1,90 eur, takisto dcére zakúpila mimo objednávky balerínky za sumu 8 eur, čím celkové náklady v tejto súvislosti mala na dcéru vo výške 101,60 eur. Maloletá sa venuje od minulého roku aj mimoškolským aktivitám, ide o rôzne školenia, ktorých sa zúčastňuje v rámci programu „Mládež v akcii“, organizovaného Juventou, cieľom ktorých školení je naučiť deti vytvárať rôzne projekty, v súvislosti s čím dcére platila cestovné v novembri 2011, v decembri 2011, v septembri 2012, a v októbri 2012, pričom školenia boli na rôznych miestach, o čom predložila súdu aj potvrdenia o účasti a ospravedlnenie. Okrem maloletej S. matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá.

Otec maloletej v súčasnej dobe žije sám, v rodinnom dome, v nehnuteľnosti, ktorú má v bezpodielovom spoluvlastníctve so súrodencami. V minulosti tam s ním bývala mama, ktorá zomrela. Okrem S. ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Je zamestnaný v spoločnosti AVAKS, s.r.o., so sídlom v Nitre, kde pracuje od 5.9.2012 a jeho čistý mesačný príjem za mesiac september bol vo výške 274,40 eur, za mesiac október 290,55 eur, za mesiac november vo výške 306,79 eur a za mesiac december vo výške 279,77 eur. Na pojednávaní pred súdom dňa 12.12.2012 uviedol, že jeho celkové náklady sú vo výške 1.600 eur mesačne, tieto nevedel bližšie konkretizovať, predložil len niekoľko písomností súvisiacich s tým, že sú vedené proti nemu exekučné konania. Na otázku sudcu, z čoho platí celkové náklady, ktoré uviedol v sume 1.600 eur mesačne, keď jeho príjem podľa mzdového listu nepresahuje sumu 300 eur mesačne uviedol, že mu požičiavajú kamaráti, pričom nevedel uviesť, koľko si do súčasnej doby od nich požičal. Uviedol, že má psychické problémy, z tohto dôvodu sú mu predpisované lieky, čo ho mesačne vyjde na sumu 60 eur.

Na pojednávaní pred súdom dňa 14.1.2013 otec uviedol, že predtým, ako nastúpil do zamestnania k terajšiemu zamestnávateľovi, pracoval rôzne brigádne, chodil aj do zahraničia. Potvrdil, že u svojho posledného zamestnávateľa, v spoločnosti VIREM, s.r.o., mal v zahraničí ako vodič kamióna nejaké problémy, chytili ho v Portugalsku policajti, zamestnávateľ nechcel zaplatiť za neho kauciu, preto so zamestnávateľom v roku 2011 skončil pracovný pomer výpoveďou. Uviedol tiež, že keby zarábala to, čo naposledy zarábala u tohto zamestnávateľa, nebol by pre neho problém platiť matke na dcéru žalované výživné. Napriek výzve súdu nepredložil otec na pojednávaní správu od psychiatra, ktorého navštevuje, nevydokladoval ani ďalšie náklady súvisiace s jeho zdravotným stavom tvrdiac, že ak súd chce, nech si tieto písomnosti zadováži sám. Meno psychiatra, ktorého má navštevovať, súdu odmietol uviesť. V rozpore s vyššie uvedenými tvrdeniami uviedol, že má dosť peňazí a že nie je povinný sa k tomu vyjadriť. Odmietol takisto vydokladovať, na čo všetko v súčasnej dobe peniaze míňa.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona, pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností (či už na strane oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri posudzovaní, či nastala zmena pomerov na strane oprávneného na výživnom, resp. povinného rodiča a v akom rozsahu je odôvodnená zmena výživného, súd vychádza zo základných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti uvedených v § 62 zákona o rodine. Základnými kritériami pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov mal. dieťaťa (ust. § 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine) a odôvodnenej potreby ich dieťaťa (ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine). V prípade, ak súd zistí podstatnú zmenu pomerov rodičov alebo detí, zmení existujúcu úpravu výživného a to v rozsahu, ktorá zodpovedá kritériu ust. § 62, resp. § 75 ods. 1 zákona o rodine.

Zhodnotiac výsledky dokazovania dospel súd k právnenému záveru, že návrh matky bol v celom rozsahu podaný dôvodne. Od posledného rozhodnutia o výživnom už uplynuli viac ako 4 roky, odkedy, vzhľadom na vek maloletej, jej potreby podstatne vzrástli. V súčasnej dobe sú ovplyvnené najmä tým, že študuje na strednej škole, pričom do školy musí dochádzať. Tak, ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, maloleťá sa venuje mimoškolským aktivitám, aj keď iného charakteru, ako bolo tomu predtým (predtým navštevovala ZUŠ). Od posledného rozhodovania o výživnom sa takisto zhoršil zdravotný stav maloletej, v súvislosti s čím matka má takisto zvýšené náklady. Od posledného rozhodnutia o výživnom odpadla obom rodičom vyživovacia povinnosť k už plnoletému synovi Jurajovi, ktorý už ukončil strednú školu a v štúdiu na vysokej škole nepokračuje. Od posledného rozhodovania o výživnom vzrástol príjem matky o cca ... eur mesačne. Hoci príjem otca je podstatne nižší ako v čase posledného rozhodovania o výživnom, kedy podľa vlastného vyjadrenia mal mesačný príjem vo výške 20.000 Sk až 25.000 Sk a v súčasnosti je jeho čistý mesačný príjem vo výške do 300 eur mesačne, túto situáciu si otec zavinil (ako sám uviedol na pojednávaní) sám, keď zo subjektívnych dôvodov sám ukončil pracovný pomer s predchádzajúcim zamestnávateľom (VIREM, s.r.o.), čím prišiel o podstatnú časť príjmov. Hoci otec tvrdil, že mesačné náklady má vo výške 1.600 eur, nijako to nepreukázal (odmietol ich konkretizovať), a takisto súdu nepreukázal, z čoho svoje náklady uhrádza, keď jeho súčasný príjem je len vo výške 300 eur. Súd neuveril tvrdeniam otca, že peniaze mu požičiavajú jeho kamaráti, ktorých takisto nechcel konkretizovať.

Vychádzajúc potom z vyššie uvedených zistení, prihliadajúc na odôvodnené potreby maloletej (ktorá je o 4 roky staršia, navštevuje strednú školu, venuje sa mimoškolským aktivitám a má zdravotné problémy), na možnosti a schopnosti oboch rodičov pri zohľadnení súčasného príjmu z pracovného pomeru u matky a potenciálneho príjmu u otca, ktorý bezdôvodne ukončil svoj predchádzajúci pracovný pomer v ktorom mal vyšší príjem, preukázaných nákladov matky a predpokladaných nákladov otca na bývanie s prihliadnutím tiež na to, že otec sa o maloleťu nezaujíma, nestretáva sa s ňou a nijakým spôsobom na ňu v súčasnej dobe neprispieva, považoval súd návrh matky v celom rozsahu za dôvodný, a preto mu vyhovel s účinnosťou od 1.9.2012, odkedy maloleťá preukázateľne má zvýšené náklady súvisiace aj s jej nástupom na strednú školu.

Nedoplatky na výživnom za obdobie od 1.7.2013 do 28.2.2015 vo výške 11,40 eur povolil súd otcovi zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia podľa § 160 ods. 1 O.s.p. (20 x /27,13 - 26,56/).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne, v štyroch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p. v platnom znení).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.